WIKIPEDIA

Inuktitut

Inuktitut	
Oma nimi	ᐃᓄᒃᑎᑐᑦ
Tiedot	
Alue	Kanada
Virallinen kieli	Nunavut, Luoteisterritoriot
Puhujia	30 000
Sija	ei 100 suurimman joukossa
Kirjaimisto	inuktitutin tavumerkit
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	eskimo-aleuttilaiset kielet
Kieliryhmä	eskimokielet inuiittikielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	iu
ISO 639-2	iku
ISO 639-3	ike (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=ike)
	Ohje

Inuktitut eli itäisen Kanadan inuktitut on inuittikieli, joka kuuluu eskimo-aleuttilaisen kielikunnan eskimokielten haaraan. Inuktitut on polysynteettinen kieli.

Inuktitutia puhutaan kaikilla alueilla puurajan pohjoispuolella Kanadassa: osissa Newfoundlandin ja Labradorin ja Quebecin provinsseja, jossain määrin Manitoban koillisosassa sekä Nunavutissa ja Luoteisterritorioissa. Sitä on puhuttu myös Pohjoisen jäämeren rannalla Yukonissa.

Inuktitut on virallinen kieli Nunavutissa ja Luoteisterritorioissa. Sillä on laillinen asema myös Quebecin Nunavikissa ja joitakin oikeuksia Nunatsiavutissa, Labradorissa.[1].

Inuiittikielten murteita Luoteisterritorioissa kutsutaan usein yhteisellä nimellä inuvialuktun, mutta tämä luokittelu on harhaanjohtava.

Inuktitutin puhujien määrä vaihtelee lähteestä riippuen. Kanadan väestönlaskenta antaa arvioksi noin 30 000 puhujaa. Joissakin lähteissä määrä on 14 000 (vuonna 1991, L. Kaplan) [2]. The Canadian Encyclopedia antaa puhujamääräksi 39 700 vuoden 2016 väestölaskennan mukaan.[1]

Kartta inuktitutin ja muiden inuiittikielten murteiden levinneisyydestä

Vuoden 2001 elokuva *Atanarjuat – nopeajalka* oli ensimmäinen inuktitutin kielellä käsikirjoitettu, ohjattu ja puhuttu pitkä näytelmäelokuva. Se sai monia kansainvälisiä elokuvapalkintoja ja on äänestetty Kanadan kaikkien aikojen parhaaksi elokuvaksi.[3]

Sisällysluettelo

Fonologia

Inuktitutissa on 14 konsonanttia, jotka voivat esiintyä niin pitkänä kuin lyhyenäkin.

	Labiaalit	Palataalit	Alveolaarit	Velaarit	Uvulaarit
Klusiili	p	t		k | g	q
Frikatiivi	v	s			
Nasaali	m	n		ŋ	
Likvida		l ~ ɬ			ʁ
Puolivokaali		j			

Vokaaleja inuktitussa on kolme: [a], [i] ja [u].

Lähde:[4]

Katso myös

- Inuktitutin tavumerkit

Inuktitutin aakkoset

Lähteet

1. Inuktitut (https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/inuktitut#h3_jump_4) *The Canadian Encyclopedia*. 2019. Viitattu 11.3.2020. (englanniksi)
2. Inuktitut, Eastern Canadian (https://www.ethnologue.com/language/ike) *Ethnologue*. 2020. Viitattu 10.3.2020. (englanniksi)
3. Atanarjuat (The Fast Runner) (https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/atanarjuat-the-fast-runner) *The Canadian Encyclopedia*. Historica Canada. Viitattu 7.4.2019. (englanniksi)
4. Ager, Simon: Inuktitut (ᐃᓄᒃᑎᑐᑦ) (https://www.omniglot.com/writing/inuktitut.htm) 2020. Omniglott. Viitattu 10.3.2020. (englanniksi)

Aiheesta muualla

Eskimo-aleuttilaiset kielet

alaskanjupik | aleutti | alutiiq | grönlanti | inuktitut | inupiatun | inuvialuktun | naukaninjupik | siperianjupik | sireniki